

Tallinna Ehituskool
kutsekeskhariduse jätkuõppe õppekava „Restaauraator-viimistleja“

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Eesti Kvalifikatsiooniraamistiku 4.või 5.tseme kutse või vastavate kompetentside ja keskhariduse olemasolu					
Õppevorm	Sessioonõpe					
Mooduli nr. 6	STUKKDEKOORI-JA KARNIISITÖÖD		6 EKAP			Õpetajad
		Tunde	Audit.	Prakt.t	Lvp.	Is.t
		156	10	70	-	76
	H. Allikas					
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on moodulid: restaureerimise alused; dekoratiivviimistlus; traditsioonilised käsitööriistad restaureerimisel; kivehitiste restaureerimine					
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised stukkdekoori ja kipsitööde tehnoloogiast ja töövõtetest; kaasaegsetest ja traditsioonilistest materjalidest ja töövahenditest; oskab valmistada , taastada ,viimistleda, kinnitada ja restaureerida stukkdekoori ja kipskarniise.					
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid					
1.omab ülevaadet stukkdekoori ajaloost , stiilinäidetest ,detailidest, materjalidest ja töövahenditest	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab stukkdekoori ajaloolist tausta ja stiile • eristab näidete varal stiile iseloomulikke jooni ja tunnuseid • defineerib ja seostab erinevate teabeallikate põhjal mooduli temaatikaga seotud mõisteid ja termineid • selgitab stukkdekoori valmistamisel kasutatavaid tehnikaid ja materjale nende kasutamise võimalusi ja tingimusi lähtuvalt töö iseloomust ja aluspinna tingimustest • nimetab kipsitööde kasutatavaid kaasaegseid ja traditsioonilisi tööriistu, seadmeid ja vahendeid ning nende hooldamise nõudeid 					
2.omab ülevaadet stukkdekoori ja karniiside kahjutustest ja nende põhjustest ; restaureerimise võimalustest ja meetoditest; restaureerimistöde planeerimisest	<ul style="list-style-type: none"> • määratleb stukkdekoori ajaloolise tausta , väärtuskriteeriumid visuaalselt või arhiivimaterjali kasutades • analüüsib keskkonnatingimuste mõju, kahjutuste olemust ja põhjuseid, aluspinna materjali ja seisundit ning sellest lähtuvat konserveerimise või restaureerimise vajadust ja võimalusi • hindab visuaalselt stukkdetailide ja karniiside seisundit ning valib lähtuvalt seisundist ja kahjustuse ulatusest restaureerimismeetodi 					

<p>ja dokumenteerimise põhimõtetest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kavandab tööprotsessi lähtudes dekoori/pinna seisundist, restaureerimise põhimõtetest ja muinsuskaitse eritingimustest • selgitab kahjutuste põhjuse ja ulatuse põhjal ööde tegemiseks vajaliku info ning planeerib tööaja ja töövahendite vajaduse • arvutab vajalike materjalide koguse ning koostab materjalide kulukalkulatsiooni juhindudes materjalide kasutamistingimustest ja kulunormist • koostab restaureerimistöõde plaani juhindudes kaardistamise, mõõtmise, materjalid kulu, töövahendite ja-võtete valiku tulemustest ning arvestades restaureerimise ja muinsuskaitse põhimõtteid • kaardistab ja fikseerib algupärase pinna/detaili seisundi, kahjutused ulatuse ja põhjuse, varasemad materjalikasutused ja tehnoloogiad
<p>3. restaureerib ja taastab kahjustatud stukkdekoori elemente ja karniise lähtudes tööülesandest ja kvaliteedinõuetest kasutades asjakohaseid töövahendeid ja tehnoloogiat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • järgib tööde teostamisel restaureerimistöõde plaani ja tööde tehnoloogilist järjekorda • jälgib tööprotsessi ajal muutuvaid temperatuuri- ja ilmastikutingimusi • korraldab oma tööloigu piires nõuetekohase töökoha järgides tööohutusnõudeid • valmistab tööks ette erinevad materjalid ja töövahendid, juhindudes restaureerimistöõde plaanist ja tööde tehnoloogilisest protsessis • sondeerib ja avab restaureeritava pinna viimistluskihid kasutades asjakohaselt keemilisi ja mehaanilisi töövõtteid • puhastab stukkdekoori (karniisi) liigest kattedekoorist ning eemaldab vanad viimistluskihid valides õige meetodi lähtudes aluspinnast ja viimistlusmaterjali tüübist • valmistab originaaldetaili põhjal hävinenud osadest rekonstruktsiooni (kipsimudeli koopia)/ • valmistab originaali järgi karniisi tömmise šabloonid, kasutades asjakohaseid töövõtteid ja materjale • valmistab stukkdekoori valuvormi ja mudeleid kasutades asjakohaseid töövõtteid ja materjale • valab, puhastab ja kuivatab kipsist stukkdekoori elemente ja detaile • teeb sirg- ja kõverjoonelisi kipsist karniisitõmmiseid • viimistleb ja kinnitab stukkdekoori ja karniise seinale ja lakke • teostab stukkdekoori ja kahjustatud kipskarniiside parandustöid kasutades selleks sobivaid meetodeid • teeb vajadusel asjakohaseid ja põhjendatud muudatusi esialgsesse restaureerimisplaanis • tagab valmispindade kaitse niiskuse, vee jms eest tööprotsessi jooksul ning märgistab viimistletud pinnad • korrastab ja puhastab töökoha, töövahendid, seadmed ja kaitsevahendid, juhindudes nende kasutus- ja hooldusjuhendist ning üldtunnustatud heast tavast • parandab töö käigus tekkinud vead, kasutades selleks sobivaid meetodeid • hoiab tööprotsessi käigus korras töövahendid, hooldab neid vastavalt vajadusele tööprotsessi jooksul • teostab töö tulemuslikult, kvaliteetselt ja õigeaegselt ning teavitab töid segavatest või takistavatest faktoritest • dokumenteerib ja jäädvustab tööde protsessi

<p>4.töötab ennast ja teisi juhtivalt järgides töötervishoiu-, tööohutus- ja keskkonnaohutusnõudeid ning hea ehitustava ja säästava renoveerimise põhimõtteid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • juhendab vajadusel algajaid töötajaid /praktikante esmaste ja ohutute tövõtete omandamisel ,töövahendi kasutamisel ja hooldamisel • suunab algajaid töötajaid /praktikante töötama distsiplineeritult ja positiivse rutiini alusel • järgib töövahendite, seadmete kasutamisel etteantud kasutus-ja ohutusjuhendeid • järgib töökoha ettevalmistamisel, töö ajal ja töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ning arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber • rakendab tööprotsessis hea ehitustava , säästava renoveerimise ja materjalide korduvkasutuse põhimõtteid • kasutab ergonoomilisi ja ohutuid tövõtteid, vajalikke abi- ja isikukaitsevahendeid vahendeid nõuetekohaselt • valdab esmaseid esmaabi võtteid ja vahendeid • järgib tekkivate jäätmete utiliseerimisel jäätmekäitluseeskirjades olevaid nõudeid
<p>5.analüüsib ja hindab ennast , oma tööd ja planeerib selle põhjal elukestva õppe protsessist lähtuva enesearendamise</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib erinevate tööülesannetega toimetulekut tööprotsessis, töövahendite kasutamiskust ning hindab oma töö valmidusastet ja kvaliteeti ning arendamist vajavaid aspekte • analüüsib oma isikuomadusi, kutseoskusi, töö panust ja tähtsust restaureerimisprotsessis ning hindab arendamist vajavaid aspekte • koostab kokkuvõtte tööde ja eneseanalüüsi tulemustest ning vormistab selle korrektses eesti keeles kasutades infotehnoloogiavahendeid • koostab, kasutades infotehnoloogiavahendeid, digitaalset presentatsiooni avalikuks esitamiseks • argumenteerib ja edastab otstarbekalt, loogiliselt ja selgelt oma seisukohti ning eriala valdkonna põhioskusi ja teadmisi • koostab isikliku täiendõppevajaduse lähtuvalt elukestva õppe protsessist • leiab teavet edasiõppimise, täiendus- ja ümberõppe võimaluste kohta, kasutades erinevaid eesti- ja võõrkeelseid teabeallikaid
<p>Hindamine</p>	<p>Mitteeristav.</p>
<p>Hindamismeetodid ja hindetööd Akadeemiline vestlus: Küsimustele vastamine-õpilane selgitab stukkdekoori ajaloolist tausta ja eristab näidete varal stiile; annab ülevaate materjalikasutusest, tövõtetest ja töövahenditest; Iseseisev töö: Mõistekaart- defineerib ja seostab erialaseid mõisteid ja termineid.</p>	<p>Hindekriteeriumid Tulemus – „A“ (arvestatud) kui õpilane on sooritanud hindetööd tähtaegselt ning omandanud kõik 1. õpiväljundile vastavad hindamiskriteeriumid lävendi tasemel.</p>

<p>Praktiline töö : 1.Viimistluskihtide avamine- õpilane sondeerib restaureeritava stukkdetaili viimistluskihid kasutades asjakohaselt keemilisi ja mehaanilisi töövõtteid 2.Stukkdekoori restaureerimine ja taastamine – puhastab ja eemaldab vanad viimistluskihid;valmistab valuvormi; valab, puhastab, kuivatab, viimistleb ja kuivatab kipsist stukkdekoori elemente ja detaile; töötab ennast ja teisi juhtivalt järgides tööplaani, töötervishoiu, tööohutus- ja keskkonnaohutusnõudeid ning hea ehitustava ja säästava renoveerimise põhimõtteid. 3.Kipskarniisi restaureerimine ja taastamine- valmistab originaali järgi karniisi tõmmise šabloon; valmistab sirg- ja kõverjoonelise karniisi tõmmise; kinnitab ja viimistleb Iseseisev töö: Stukkdekoori restaureerimine ja taastamine- valmistab originaaldetaili põhjal valuvormi koopia. Dokumenteerimine – õpilane dokumenteerib ja fikseerib (fotografeerib) tööde protsessi. Eneseanalüüs ja esitlus-õpilane analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut, isikuomadusi, kutseoskusi, täiendõppevajadust, töö panust ja tähtsust restaureerimisprotsessis; koostab kokkuvõtte tööprotsessist ja eneseanalüüsi tulemustest ning vormistab selle korrektses eesti keeles kasutades infotehnoloogiavahendeid ning koostab digitaalse presentatsiooni.</p>	<p>Tulemus – „A“ (arvestatud) kui õpilane on sooritanud hindetööd tähtaegselt ja vormistanud vastavalt nõuetele ning omandanud kõik 3.-5. õpiväljundile vastavad hindamiskriteeriumid lävendi tasemel.</p>
<p>Iseseisev töö: Restaureerimisplaani koostamine-õpilane kaardistab stukkdekoori seisundi, varasemad materjalikasutused ja tehnoloogiad, dokumenteerib informatsiooni ja koostab selle põhjal restaureerimistöde plaani (tehnoloogiad, materjalid, kulukalkulatsioon). Portfolio- õpilane koondab õpimappi mooduli jooksul teostatud ja dokumenteeritud praktilised tööd. Esitlus- koostab digitaalset presentatsiooni avalikuks esitamiseks ning esitleb kogutud ja dokumenteeritud materjale argumenteeritult.</p>	<p>Tulemus – „A“ (arvestatud) kui õpilane on iseseisvalt koostanud ja tähtaegselt esitanud nõuetele vastava iseseisva tööd ning omandanud kõik 2. õpiväljundile vastavad hindamiskriteeriumid</p>
<p>Kokkuvõtva hinde kujunemine</p>	<p>Õpilane on omandanud kõik õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel ja sooritanud praktilised ülesanded sh. iseseisva töö.</p>
<p>Teemad, alateemad</p>	<p>1.KIPSITÖÖD JA STUKKDEKOOR Stukkdekoori ajalugu. Erinevad ajastud ja stiilinäited, tuntumad meistrid. Kipsi liigid ja omadused, lisandid. Kipsisegu valmistamine. Stukkdekoori ja kipsitõmmiste valmistamise meetodid, traditsioonilised töövõtted ja tehnikad ,kasutatavad töövahendid. Valuvormi materjalid. Valuvormi valmistamise võimalused. Ühe- ja kaheosalise kipsvormi võtmine. Kipsivormi valamine. Kipsimudeli töötlemine. Kipsitõmmiste ja stukkornamendi kinnitamine ja pinnatöötlus. Viimistlemine (värvimine ja kuldamine). Töötervishoid ja töökeskkonna ohutusnõuded. 2.STUKKDEKOORI PARANDUSED JA RESTAUREERIMINE. Kahjustuste määramine ja dokumenteerimine. Jäljendi ja mudeli tegemine, erinevad võimalused. Materjalide ja töövahendite valik. Stukkdekoori puhastamine ja sondeerimine. Stukkdekoori parandustööd. Kultuuripärandi uurimise ja dokumenteerimise nõuded.</p>

Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, demonstratsioon, kirjalik töö, kirjanduse lugemine, praktiline töö, iseseisev töö, analüüsiv kirjutamine, õpimapp, tööplaani koostamine, dokumenteerimine, fotografeerimine
Õppematerjalid	<ul style="list-style-type: none"> • Majatohter 2osa P. Kaila Tln.1999 • Maja ABC P:Hemgren; H. Wannfors 2007 • Krohvi-ja plaatimistööd A. Šepeljov Tln.1974 • Ehitusmaterjalid H. Pärnamägi • Oma Maja 4 Äripäeva Kirjastus 2005 • Sammul, J. Krohvitööd. J. Sammul Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus 2001